

METSÄALAN

TULEVAISUUSFOORUMI

Maailmanparlamentti, Kotipesä, McWorld ja Zapatista - globalisaatiokehityksen vaihtoehtoja

Simo Häyrynen
Metsäalan tulevaisuusfoorumi

www.metsafoorumi.fi

METSÄALAN

TULEVAISUUSFOORUMI

Globalisaatio- skenaariot 2005 - 2025

Taustaa

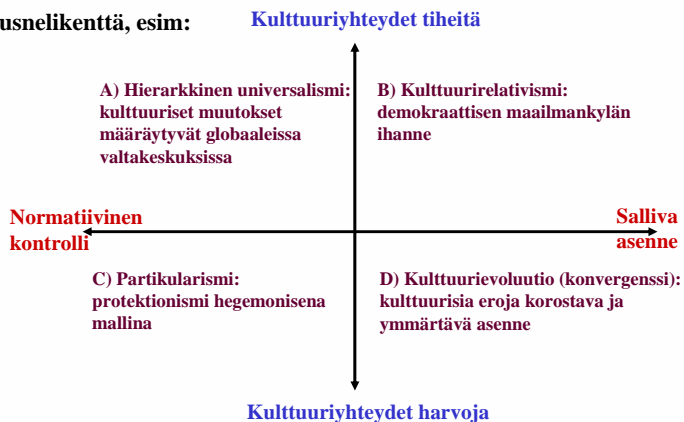
- Irrottaudutaan päiväkohtaisista kysymyksistä ja ennakointia lähtökohtaisesti rajoittavista intresseistä
- Hyväksytään globalisaatiokehityksen vaihtoehtoisuus
- Huomioidaan vastaliikkeiden mahdollisuus ja vaikutus
- Huomioidaan Suomen ja metsäalan erityisrooli
- Sovelletaan monialaisuutta

www.metsafoorumi.fi

Muuttujaluokat (asiantuntija)	Päämuuttujat
maailmantalous (Prof. Kari Liija, HKK)	maailmantalouden avoimuus (suljettu - avoin) maailmantalouden kasvunopeus (hidas - nopea)
kansainvälinen politiikka (Donner-Amnell, Häyrynen, Niskanen)	kv. sääntelyn voimakkuus (heikko - voimakas) kriisratkaisumalli (voimapolitiittinen - rauhanomainen)
ympäristöpolitiikka (Prof. Marja Järvelä, Jyy)	ympäristönormeihin sitoutuminen (löyhä - tiukka) ilmastonmuutoksen hallittavuus (hallittavissa - hallitsematon)
energiakehitys (Dos. Jyrki Luukkainen, TuKKK)	energiälähde (uusiutumattomat - uusiutuvat) energian hinta (halpa - kallis)
teknologinen kehitys (Prof. Juha Laurila, HKK)	teknologinen diffuusio (suppea - laaja) teknologisen kehityksen nopeus (hidas - nopea)
kulttuurinen aspekti (Prof. Seppo Knuutila, Joy)	kulttuurisen vuorovaikutuksen tiheys (harva - tiheä) kulttuurisen kontrollin malli (normatiivinen - salliva)

1) Nykytilan kuvaus

2) Tulevaisuusnelikenttä, esim:

3) Polut nykytilasta tulevaisuuteen

Kotipesä (eristäytyminen)

- taustalla on itsetietoinen kansallinen eristäytyminen ja pysyvyyden ihannointi
- vallalla on pyrkimys konfliktien ja kiusallisten kohtaamisten välttämiseen
- finansivetoisuus vähenee ja kaupankäynti saattaa hidastua
- kansallispohjainen julkinen sektori säilyy vahvana
- globaalit ympäristöriskit jäävät vähälle huomiolle
- kotimaisiin energiaratkaisuihin panostetaan paljon
- paikallisia konflikteja syntyy hyvinvoinnin epätasaisen jakautumisen vuoksi.

Maailmanparlamentti (globaali sopimuksellisuus)

- taustalla ovat kansainväliset tasa-arvoon ja kestäväan kehitykseen pyrkivät normit.
- julkinen sektori on vahva
- kulttuurien tasa-arvo ja yhteistyö ovat itseisarvoja
- maallistuminen lisääntyy ja väestönkasvu tasaantuu
- USA:n, Kiinan ja Intian kasvu heikkenee
- kansainväliset ympäristönormit hyväksytään laajasti; globaalit energiaohjelmat toimivat
- sääntöjen valvonnassa ja kontrollissa tapahtuu ylilyöntejäkin

McWorld (taloudellinen avoimuus)

- taustalla on markkinavoimainen sääntely; sotia ja muita häiriöitä vältellään
- USA ja Kiina ovat talouden moottoreita
- ihmiset ja ajatukset saavat liikkua vapaasti, mutta vallalla on yksiarvoinen universalismi
- luonnonympäristön rasitus on suurta
- teknologia leviää uusille aloille mutta sosiaalisesti epätasaisesti
- uutta kysyntää syntyy köyhyyden rajapinnoilla
- kulu kehittyneiden ja kehittymättömien maiden välillä jyrkkenee

Zapatista (tempoilevuus)

- taustalla on valtioiden kyvyttömyys ylläpitää haluamaansa yhteiskuntakehitystä
- menestyskriteerit eriytyvät kulttuurisesti; luottamus ja lojaalisuus kohdistuvat lähipiiriin
- tuloerot ovat suuret
- kauppasodat ovat yleisiä ja paikallisten innovaatioiden merkitys kasvaa
- monikansallisten yritysten riskinhallintakustannukset ovat suuret
- USA säilyy maailmanpoliisina ja terrorismi eskaloituu
- omasta ympäristöstä otetaan kaikki irti piittaamatta globaaleista vaikutuksista
- talousrakenteen kevetessä ympäristö kuormittuu vähemmän

Skenaarioiden tulkintaa

- Muistettakoon, että skenaarioissa on ytimeltään kysymys samasta tulevaisuudesta; erot ovat silti merkittäviä
- Vaihtoehdot täsmentyvät keskittyttäessä vaikkapa koulutukseen, yrityksiin, eri toimialoihin
- Tulevaisuus ei ole johdonmukainen, sattumat ovat vakioita
- On olennaista ymmärtää skenaarioiden kulttuuristen tulkintojen ja niistä seuraavien vastaliikkeiden merkitys (toisen hyöty voi olla toisen tappio)
- Eri skenaariot ovat mahdollisia samanaikaisesti (painotukset voivat vaihdella ajallisesti ja maantieteellisesti)

